

BOLALARNING GANDBOLGA XOS MAHORAT DARAJASINI ANIQLASH.

Yarasheva Dilnoza

Buxoro Davlat Universiteti

Sport Faoliyati va Pedagogika fakulteti

Sport faoliyati kafedrası

Tayanch Doktorant (Phd)

Email: d.i.yarasheva@buxdu.uz

<https://doi.org/10.5281/zenodo.10992453>

Annotatsiya. O'quvchilar maktablarda jismoniy tarbiyaga oid ko'plab xususiyatlarni egallashlari kutiladi. Shunday qilib, talabalar jismonan ta'lim olish huquqini amalga oshiradilar.

Shu nuqtai nazardan, faoliyatda ishtirok etuvchi shaxs o'quv jarayonining oxirida ma'lum standartlarga etadi. Ushbu standartlarning ma'nosi shundaki, har bir shaxs o'z imkoniyatlari doirasida jismoniy mashg'ulotlarda ishtirok etish uchun zarur bo'lgan bilim, ko'nikma va ko'nikmalarni egallaydi va saqlaydi.

Kalit so'zlar: Jismoniy faoliyat, harakat bilimlari, ko'nikmalari, Kognitiv bilim, strategiyalar va taktikalar.

DETERMINING THE SKILL LEVEL OF CHILDREN IN HANDBALL.

Abstract. Students are expected to acquire many features related to physical education in schools. Thus, students exercise their right to physical education. In this context, the person participating in the activity reaches certain standards at the end of the learning process. The implication of these standards is that each individual acquires and maintains the knowledge, skills, and abilities necessary to participate in physical activity to the best of their ability.

Keywords: Physical activity, movement knowledge, skills, Cognitive knowledge, strategies and tactics.

ОПРЕДЕЛЕНИЕ УРОВНЯ МАСТЕРСТВА ДЕТЕЙ В ГАНДБОЛЕ.

Аннотация. Ожидается, что учащиеся приобретут многие особенности, связанные с физическим воспитанием в школе. Таким образом, студенты реализуют свое право на физическое воспитание. В этом контексте человек, участвующий в деятельности, достигает определенных стандартов в конце процесса обучения. Смысл этих стандартов заключается в том, что каждый человек приобретает и поддерживает знания, навыки и способности, необходимые для участия в физической активности в меру своих способностей.

Ключевые слова: физическая активность, двигательные знания, навыки, когнитивные знания, стратегии и тактики.

Kirish

Ushbu tadqiqot 9-11 yoshli bolalarning gandbolga xos mahorat darajasini aniqlash uchun o'tkazildi. Tadqiqotda ilgari hech qanday sport mashg'uloti olmagan 9-11 yoshli 23 o'g'il va 16 qiz jami n = 39 o'quvchi ishtirok etdi. Tadqiqotimizda ishtirok etgan talabalarning bo'yi va tana vazni o'lchovlari o'tkazilgandan so'ng, ushbu talabalarning qo'l to'pi bo'limiga xos ko'nikmalarini aniqlash uchun qo'l to'pi qobiliyatini sinovdan o'tkazish qo'llanildi.

•Jismoniy rivojlanish xususiyatlari

1. Mushaklar rivojlanishi suyak rivojlanishidan orqada qoladi. Kichik mushaklarning rivojlanishi tezlashdi.

2. Muhim rivojlanish o'smirlik davrida boshlanadi. Bu har bir bola uchun farq qiladi.

3. Jinslar o'rtasida farqlar mavjud. Qizlar odatda o'g'il bolalarga qaraganda balandroq.

4. Muvofiqlashtirish yaxshilanishda davom etmoqda.

5. Harakat xususiyatlari o'g'il bolalarga qaraganda qizlarda ko'proq rivojlangan bo'lishi mumkin.

Kognitiv, affektiv, ijtimoiy rivojlanish xususiyatlari

1. Diqqat va konsentratsiya vaqtlari oshdi. Turli sport turlariga qiziqish ortdi.

2. Raqobat va qat'iyatlilik hissi rivojlangan.

3. Mustaqil harakat qilish va boshqalarga yordam berish tuyg'ulari rivojlangan.

4. Musobaqalardan zavqlanishsa-da, ular tezda ruhiy tushkunlikka tushib, charchashadi.

5. Ularning sarguzasht hissi rivojlangan. Ular har xil tajribalarga qiziqishadi va sinab ko'rish uchun jasur bo'lishlari mumkin.

Tadqiqotda qo'llaniladigan o'lchovlar va testlar

1. Bo'yi va vaznini o'lchash: talabalarning bo'yi va vazni o'lchovlari olindi.

2. Handball Aptitude testi

Maqsad Dominant qo'l yordamida yo'nalishni o'zgartirib, tez dribling qilish, turli masofa va o'lchamdagi nishonlarga aniq zarbalar berish va devorda tez paslar qilish qobiliyati.

Test qismlarini sinab ko'ring

1) Dribling testi

Materiallar: o'lchov lentasi (metr), markirovka lentalari, slalom tayoqlari, mahoratni o'lchash va ishlashni baholash kartalari va qalam. Tayyorlanishi: Dastlabki sinov stantsiyasi tayyorlanadi. Belgilangan nuqtalarda oltita slalom tayoqchalari bir qatorda ular orasidagi masofa bir metr bo'lgan holda joylashtiriladi, chiziq birinchi tayoqdan 1 metr uzoqlikda tortiladi.

Talaba qo'lida to'p bilan boshlang'ich nuqtada kutadi. Boshlash buyrug'i bilan u o'ng va chap qo'llari bilan slalom tayoqchalari orasiga s chizadi.

2) Pin egilish sinovi

Materiallar: o'lchash tasmasi (metr), markirovka lentalari, sharli savat, 4 ta pin, mahoratni o'lchash va ishlashni baholash yozuvlari.

• Gandbol to'pi ustun qo'l bilan o'q otish joyidan 1-nuqta piniga aylantiriladi.

Muvaffaqiyatli otishma amalga oshirilsa, o'yinchi boshqa pinni otish uchun otish nuqtasiga o'tadi. Muvaffaqiyatsiz otish bo'lsa, o'yin 3 martagacha davom etadi. Agar 3 ta otish muvaffaqiyatsiz bo'lsa, o'yinchi keyingi klubga o'tadi. Sinov barcha to'rtta klubni otish natijasida yakunlanadi.

• Gandbol to'pi devordagi nishonga dominant qo'l yordamida 3 marta tashlanadi va zarbalarni yelka sathidan bajarish so'raladi.

• Baholash: bir-birining ichida joylashgan 3 ta doiraning eng kichigiga tekkan zarbalar uchun 3 ball. Ichki aylana chizig'i bilan o'rta doira chizig'i orasidagi maydonga tegib kelgan zarbaga 2 ball, o'rta doira chizig'i bilan tashqi doira chizig'i orasidagi maydonga teggan zarbaga 1 ball, o'tkazib yuborilgan zarbalar uchun 0 ball beriladi.

3) Devordagi tez zang sinovi

4) Materiallar: o'lchash tasmasi (metr), markirovka lentolari, rangli bo'r, shar savati, mahoratni o'lchash va ish faoliyatini baholash kartalari.

•O'quvchi qo'l to'pi bilan otishni o'rganish joyida kutadi va "Start" buyrug'i bilan tezda otishni boshlaydi. U 30 soniya ichida eng yuqori o'tishlar soniga erishishga harakat qiladi.

•Baholash: Otishmalar 2 metr uzunlikdagi va devordan 2 metr uzoqlikdagi otishma chizig'ining orqasidagi maydondan amalga oshiriladi. To'pni devorga uloqtirish, devorga urish va uni yana ushlab olish to'liq tsikl bo'lib, 1 ball beriladi. To'liq bo'lmagan loqlar uchun ball berilmaydi.

Ta'lim standartlari.

•O'quvchilar maktablarda jismoniy tarbiyaga oid ko'plab xususiyatlarni egallashlari kutiladi. Shunday qilib, talabalar jismonan ta'lim olish huquqini amalga oshiradilar. Shu nuqtai nazardan, faoliyatda ishtirok etuvchi shaxs o'quv jarayonining oxirida ma'lum standartlarga yetadi. Ushbu standartlarning ma'nosi shundaki, har bir shaxs o'z imkoniyatlari doirasida jismoniy mashg'ulotlarda ishtirok etish uchun zarur bo'lgan bilim, ko'nikma va ko'nikmalarni egallaydi va saqlaydi. Turli manbalardan foydalangan holda va mamlakatimiz sharoitlarini hisobga olgan holda aniqlangan standartlar quyida qisqacha tushuntiriladi.

1. Standart

•Harakat shakllari va turli jismoniy mashg'ulotlarda qatnashish uchun harakat ko'nikmalarini egallaydi.

•Ushbu standartning maqsadi jismoniy faoliyatda ishtirok etish uchun zarur bo'lgan jismoniy ko'nikmalarni rivojlantirishdir. Harakat ko'nikmalarini o'rganish o'quvchining o'quv va darsdan tashqari mashg'ulotlarda qatnashish imkoniyatini oshiradi. Dastlabki 3 yil ichida talaba ob'ektlarni harakatga keltiradigan, muvozanatlashtiradigan va boshqaradigan harakatlarni bajarishda yetuklik va ko'p qirralilikka ega bo'ladi. 4-5. Sinflarda bu ko'nikmalar moslashtiriladi va raqs, gimnastika va turli o'yinlarda mahorat rivojlantiriladi. 6-8. Sinf xonalarida ular doimiy, birlashtirilgan va xilma-xil bo'ladi. Sport sohasi bilan bog'liq ko'nikmalar namoyish etilishi mumkin. Ya'ni, bu jarayonda harakatlar murakkab bo'lishi mumkin.

2. Standart

•Jismoniy faoliyatni o'rganish va bajarish jarayonida harakat bilan bog'liq tushunchalar, tamoyillar, qoidalar, strategiya va taktikalarni tushunganligini ko'rsatadi.

Ushbu standartning maqsadi talabalarga kognitiv bilimlarni tushunishni osonlashtirish va undan vosita ko'nikmalarini egallash va rivojlantirishda foydalanishni ta'minlashdir. Kognitiv bilim: Harakatni bajarish bilan bog'liq tushunchalar, tamoyillar, qoidalar, strategiyalar va taktikalardan tashqari, sport psixologiyasi va sotsiologiyasi, biomexanika va jismoniy mashqlar fiziologiyasi kabi fanlar bo'yicha bilimlarni ham o'z ichiga oladi. Ushbu tushuncha va tamoyillarni bilish ularni qanday va qachon qo'llashni mustaqil o'rganish imkoniyatini oshiradi. Shunday qilib, jismoniy mashg'ulotlarda yanada muntazam va samarali ishtirok etish ta'minlanadi. Harakatga oid tushunchalar, tamoyillar va qoidalarni boshlang'ich ta'limning birinchi 3-sinfida egallash kifoya. 4-8. Sinflarda talabalar faoliyat doirasida yangi strategiya va taktikalarni ishlab chiqishlari va tushunchalar, tamoyillar va qoidalarni real hayotda va jismoniy faoliyatda qo'llash orqali umumlashtirishlari mumkin.

3. Standart

•Jismoniy faollik bilan shug'ullanishda salomatlikni mustahkamlovchi darajada ishtirok etishga erishadi va davom ettiradi.

•Boshlang'ich maktabga qadam qo'yayotgan bolalar uchun muhim jihat shundaki, ular jismoniy tayyorgarlik elementlarini bilishlari va jismoniy tayyorgarligini oshiradigan sog'lomlashtiruvchi mashg'ulotlarda qatnashishda zavqlanishlaridir.

4.Standart

• Jismoniy mashqlarda muntazam qatnashadi.

•O'quvchilar o'z ixtiyori bilan jismoniy mashg'ulotlarga qatnasha boshlagach, mashg'ulotlardan zavqlana boshlaydilar. Faoliyat va uning organizmga tez va kuzatiladigan ta'siri o'rtasidagi bog'liqlikni anglay boshlaganlarida, jismoniy mashg'ulotlarda muntazam ishtirok etish boshlanadi; Bu tananing jismoniy va psixologik salomatligini, ijtimoiy imkoniyatlarni, munosabatlarni va hayot sifatini oshiradi.

5.Standart

•Jismoniy faollik muhitida mas'uliyatli shaxsiy va ijtimoiy xulq-atvorni namoyish etadi.

Ushbu standartning maqsadi shaxsiy ma'no beruvchi jismoniy faoliyatda ishtirok etishning qiymati va ichki afzalliklari haqida xabardorlikni rivojlantirishdir. Jismoniy faollik qiziqarli, qiyin va qiziqarli bo'lishi mumkin, bu o'z-o'zini ifoda etish va ijtimoiy muloqot qilish uchun imkoniyatlar yaratadi. Bu imtiyozlar o'ziga bo'lgan ishonchni oshiradi va odamning o'ziga nisbatan ijobiy munosabatini rivojlantirishga yordam beradi. Shunday qilib, u odamlarga hayoti davomida biron bir faoliyatda qatnashish imkonini beradi. Boshlang'ich ta'lim 1-5. 1-sinf o'quvchilari jismoniy mashg'ulotlarda qatnashishdan zavqlanadilar, qiyinchilikdan zavqlanadilar va ularning harakat qobiliyatlari rivojlanib, zavqlanadilar. 6-8. Sinflarda jismoniy mashg'ulotlarda qatnashish qiyinchiliklarga dosh berish imkoniyatidir va ijtimoiy o'zaro ta'sir va guruhga a'zolik uchun muhim jarayondir.

Yutuqlar

Yutuqlarni aniqlashda ular shaxsning rivojlanish xususiyatlari, ilmiy tadqiqot natijalari va shaxs ehtiyojlarini hisobga olgan holda ikkita asosiy ta'lim yo'nalishi (1. Harakat bilimlari va ko'nikmalari, 2. Faol ishtirok va sog'lom hayot) bo'yicha alohida belgilandi va ular boshqa kurslarda ham xuddi shunday yutuqlar bilan bog'liq edi.

Xulosa va tavsiyalar

Ko'rinib turibdiki, iqtidorlarni saralashda sport yo'nalishiga mos bolalarni aniqlash, ularning hozirgi sport tarmog'ini qaysi yoshdan boshlaganini hisobga olgan holda to'g'ri tanlash va yo'l-yo'riq berish muhim ahamiyatga ega. Bundan tashqari, tanlanadigan filiallarda tarmoqqa xos test yaratish va ularni tanlangan bolalar guruhiga qo'llash filialga xos sport mahoratini aniqlash nuqtai nazaridan muhim ahamiyatga ega deb hisoblanadi. 16 nafar ayol va 23 nafar erkak o'quvchining umumiy balliga qarasaq, biz qo'l to'pi qobiliyatini sinovdan o'tkazishtesti qo'llaganimizda, talabalar odatda standartlardan past ekanligi aniqlandi (Yomon). Olingan ma'lumotlarning (Yomon) natijasiga kursda qatnashayotgan o'qituvchilar, sinf o'qituvchilari yoki yetarli jihozlarga ega bo'lmagan filial o'qituvchilari ta'sir ko'rsatishi kuzatildi.

Takliflar

•Tana tuzilishi sportga mos bo'lgan bolalarni yoshligidan tanlab olish, tegishli sport tarmog'iga yo'naltirish va o'sha sohaga o'rgatish kerak.

•Har bir sport sohasi uchun alohida iste'dodlarni tanlash mezonlari yaratilishi va sportchilarni tanlash ushbu mezonlarga muvofiq juda sinchkovlik bilan amalga oshirilishi kerak.

•Iste'dodlarni tanlash va yo'l-yo'riq ko'rsatish bo'yicha tadqiqotlar keng yoyilishi va ko'plab bolalarga tatbiq etilishi kerak.

REFERENCES

- 1.Yarasheva, D. (2024). TYPES AND EFFECTIVENESS OF FITNESS TRAINING. *Modern Science and Research*, 3(1), 299–307. Retrieved from <https://inlibrary.uz/index.php/science-research/article/view/28041>
- 2.Yarasheva, D. (2024). SUBJECTIVE AND SPORT. *Modern Science and Research*, 3(1). Retrieved from <https://inlibrary.uz/index.php/science-research/article/view/28960>
- 3.Yarasheva, D. (2024). SPONSORSHIP RELATIONSHIPS IN SPORTS MARKETING. *Modern Science and Research*, 3(2), 337–345. Retrieved from <https://inlibrary.uz/index.php/science-research/article/view/29029>
- 4.Dilnoza, Y. (2023). SUB'YEKTIV VA SPORT.
- 5.Dilnoza, Y. (2024). SOG'LOMLASHTIRUVCHI MASHG'ULOTLARNING TURLARI VA SAMARADORLIGI.
- 6.Yarasheva Dilnoza. (2023). SPORTS PEDAGOGY BASED ON PSYCHOMOTOR AND DEVELOPMENT THEORIES. *American Journal Of Social Sciences And Humanity Research*, 3(12), 26–41. <https://doi.org/10.37547/ajsshr/Volume03Issue12-05>
- 7.Yarasheva Dilnoza. (2023). PHYSIOLOGICAL REACTIONS TO INTERNAL LOAD STUDY. *American Journal Of Social Sciences And Humanity Research*, 3(12), 47–56. <https://doi.org/10.37547/ajsshr/Volume03Issue12-07>
- 8.Yarasheva Dilnoza. (2023). SPORTS, CULTURE AND SOCIETY. *American Journal Of Social Sciences And Humanity Research*, 3(11), 152–163. <https://doi.org/10.37547/ajsshr/Volume03Issue11-17>
- 9.Yarasheva, D. (2024). IN HANDBALL GYMS: SAFE PHYSICAL EXERCISES AND INJURY PREVENTION. *Modern Science and Research*, 3(2), 23–32. Retrieved from <https://inlibrary.uz/index.php/science-research/article/view/30639>
- 10.Yarasheva, D. (2024). USE OF HANDBALL INDUSTRY AND TECHNOLOGY. *Modern Science and Research*, 3(2), 9–Retrieved from <https://inlibrary.uz/index.php/science-research/article/view/30575>
- 11.Yarasheva, D. (2024). THE IMPORTANCE OF ENDURANCE IN HANDBALL. *International Bulletin of Engineering and Technology*, 4(3), 73–77. Retrieved from <https://internationalbulletins.com/intjour/index.php/ibet/article/view/1406>
- 12.Dilnoza, Y. (2023). GANDBOL MURABBIYLARINING FIKRIGA KO'RA, SPORTCHILARNING KO'RSATKICHLARIGA PSIXOLOGIK TA'SIR ETUVCHI OMILLAR. *Research and Publications*, 1(1), 86-100.
- 13.Dilnoza, Y. (2023). FOCUS ON AEROBIC (LI) TYPE OF MOTOR ACTIVITY BASED ON FITNESS PROGRAMS. *American Journal Of Social Sciences And Humanity Research*, 3(11), 81-90.

14. Yarasheva Dilnoza. (2023). METHODS OF ORGANIZING NON-TRADITIONAL FITNESS CLASSES. *American Journal Of Social Sciences And Humanity Research*, 3(11), 61–72. <https://doi.org/10.37547/ajsshr/Volume03Issue11-09>
15. Yarashova, D. (2023). THE IMPACT OF PLAYING SPORTS IN EARLY CHILDHOOD ON SOCIAL DEVELOPMENT. *Modern Science and Research*, 2(10), 230–234. Retrieved from <https://inlibrary.uz/index.php/science-research/article/view/24325>
16. Ярашева, Д. (2023). СТИЛИ ОРГАНИЗАЦИИ НЕТРАДИЦИОННЫХ ОЗДОРОВИТЕЛЬНЫХ ЗАНЯТИЙ. *ОБРАЗОВАНИЕ НАУКА И ИННОВАЦИОННЫЕ ИДЕИ В МИРЕ*, 19(5), 6-10.
17. Дильноза Ярашева. (2023). ФИТНЕС КАК ОЗДОРОВИТЕЛЬНАЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ. *Proceedings of International Conference on Modern Science and Scientific Studies*, 2(283). Retrieved from <https://econferenceseries.com/index.php/icmsss/article/view/1777>
18. Yarasheva, D. (2022). BOLALARDA MASHQ QILISHNING AHAMIYATI. *PEDAGOGS jurnali*, 19(1), 139-142.
19. Yarashova, D. (2023). STRENGTH TRAINING AND STRENGTH TRAINING IN CHILDREN. *Modern Science and Research*, 2(9), 211–215. Retrieved from <https://inlibrary.uz/index.php/science-research/article/view/24177>
20. Yarasheva Dilnoza Ismail Qizi. (2023). TECHNICAL AND TACTICAL SKILLS IN SPORTS. *American Journal Of Social Sciences And Humanity Research*, 3(10), 105–116. <https://doi.org/10.37547/ajsshr/Volume03Issue10-16>
21. Nuriddinov, A. (2023). Sport sotsiologiyasi: uning o'tmishdan hozirgi kungacha rivojlanishi va kelajakka umidlari. *Research and Publications*, 1(1), 74-85.
22. Nuriddinov, A. (2024). IMPACT OF GLOBALIZATION AND SPORTS. *International Bulletin of Engineering and Technology*, 4(3), 78-83.
23. Nuriddinov, A. (2024). A COMPILATION STUDY OF INNOVATION IN SPORT. *Modern Science and Research*, 3(2), 346-352.
24. Nuriddinov, A. (2024). KARL MARX AND THE THOUGHTS OF CLASS THEORY ON SPORTS CULTURE. *Modern Science and Research*, 3(1).
25. Nuriddinov, A. (2024). THE CONNECTION BETWEEN SPORT AND PHILOSOPHY. *Modern Science and Research*, 3(1), 308-317.
26. Nuriddinov, A. (2023). MANAGING THE PROCESS OF TALENT DEVELOPMENT IN SPORTS ANATASIA. *American Journal Of Social Sciences And Humanity Research*, 3(11), 121-132.
27. Nuriddinov, A. (2023). PHYSICAL ACTIVITY, HEALTH AND ENVIRONMENT. *American Journal Of Social Sciences And Humanity Research*, 3(12), 189-200.
28. Nuriddinov, A. (2023). Use Of Digital Sports Technologies in Sports Television. *American Journal Of Social Sciences And Humanity Research*, 3(11), 208-219.
29. Nuriddinov, A. (2023). A STUDY OF THE AGGRESSIVE STATUS OF FOOTBALL FANS. *American Journal Of Social Sciences And Humanity Research*, 3(11), 73-80.
30. Nuriddinov, A. (2023). THE ROLE OF FAIR PLAY IN PHYSICAL EDUCATION. *Modern Science and Research*, 2(10), 244-250.

31. Nuriddinov, A., Sayfiyev, H., & Sirojev, S. (2023). WHY FOOTBALL IS THE FIRST SPORT THAT COMES TO MIND TODAY. *Modern Science and Research*, 2(9), 200-203.
32. Sirojev, S., Nuriddinov, A., & Sayfiyev, H. (2023). THE CONCEPT AND IMPORTANCE OF SHOOTING SPEED IN VOLLEYBALL. *Modern Science and Research*, 2(9), 187-191.
33. Bahodir o'g'li, N. A. (2023). YEVIROPA MAMKAKATLARIDA YUQORI MALAKALI FUTBOLCHI VA MURABBIYLARNI TEXNIK TAKTIK HARAKATLARINI TADBIQ QILISH METODIKASI. THEORY AND ANALYTICAL ASPECTS OF RECENT RESEARCH, 2(14), 187-189.
34. Sirojev Shoxrux. (2023). BEHAVIORAL CHARACTERISTICS, PRINCIPLES AND WORKING METHODS OF COACHES. *American Journal Of Social Sciences And Humanity Research*, 3(11), 50-60.
35. Shoxrux, S. (2023). VOLEYBOLDA OTISH TEZLIGI TUSHUNCHASI VA AHAMIYATI. *Новости образования: исследование в XXI веке*, 1(11), 913-917.
36. Sirojev, S. (2023). THE CONCEPT AND IMPORTANCE OF SHOOTING SPEED IN VOLLEYBALL. *Modern Science and Research*, 2(9), 187-191.
37. Sirojev Shoxrux. (2023). THE CONNECTION BETWEEN SPORTS AND LOGIC. *American Journal Of Social Sciences And Humanity Research*, 3(11), 97-106.
38. Sirojev Shoxrux. (2023). APPLICATIONS OF SPORT PSYCHOLOGY IN THE WORLD. *American Journal Of Social Sciences And Humanity Research*, 3(11), 107-120.
39. Sirojev, S. (2023). TEACHING ACTIVITIES AND PHILOSOPHY IN PHYSICAL EDUCATION AND SPORTS. *Modern Science and Research*, 2(10), 235-243.
40. Sirojev Shoxrux. (2023). THE IMPORTANCE OF MUTUAL RESPECT AND KINDNESS IN SPORTS. *American Journal Of Social Sciences And Humanity Research*, 3(12), 215-225.
41. Sirojev, S. (2024). EFFECTS OF SOCIAL PHOBIA ON SPORTS. *Modern Science and Research*, 3(1), 318-326.
42. Sirojev Shoxrux. (2023). STUDYING SPORTS PSYCHOLOGY. *American Journal Of Social Sciences And Humanity Research*, 3(12), 176-188.
43. Sirojev, S. (2024). EFFECTS OF WARM-UP AND STRETCHING EXERCISES ON PROPRIOCEPTION AND BALANCE. *Modern Science and Research*, 3(2), 353-361.
44. Fayzullo o'g'li, S. S. (2023). YEVIROPA ITTIFOQI VA SPORT. *International journal of scientific researchers*, 2(2), 7-16.
45. Sirojev, S. (2024). SPORTS MASSAGE. *International Bulletin of Engineering and Technology*, 4(3), 84-88.
46. Azamat Orunbayev. (2023). PANDEMIYA DAVRIDA MOBIL SOG'LIQNI SAQLASH VA FITNES DASTURLARI (PROGRAM). *Research Focus International Scientific Journal*, 2(7), 37-42. Retrieved from <https://refocus.uz/index.php/1/article/view/414>
47. Azamat Orunbayev. (2023). APPROACHES, BEHAVIORAL CHARACTERISTICS, PRINCIPLES AND METHODS OF WORK OF COACHES AND MANAGERS IN SPORTS. *American Journal Of Social Sciences And Humanity Research*, 3(11), 133-151. <https://doi.org/10.37547/ajsshr/Volume03Issue11-16>

48. Azamat Orunbayev. (2023). GLOBALIZATION AND SPORTS INDUSTRY. American Journal Of Social Sciences And Humanity Research, 3(11), 164–182.
49. Azamat Orunbayev. (2023). SOCIAL SPORTS MARKETING. American Journal Of Social Sciences And Humanity Research, 3(12), 121–134.
<https://doi.org/10.37547/ajsshr/Volume03Issue12-17>
50. Azamat Orunbayev. (2023). RECOVERY STRATEGY IN SPORTS. American Journal Of Social Sciences And Humanity Research, 3(12), 135–147.
<https://doi.org/10.37547/ajsshr/Volume03Issue12-18>